

STOPIŅU NOVADA ULBROKAS BIBLIOTĒKA 2017. gada maijs

Tematiska izstāde “MAIZES ZĪMES”

Maizei ir bijusi ļoti liela nozīme jau agrīnajos laikos un maiznieka amats ir viens no pasaules senākajiem arodiem. Arī Latvijā viens no galvenajiem iztikas līdzekļiem arvien ir maizīte. Sākotnēji latvieši maizi pazinuši kā neraudzētu mīklas plāceni. Rīgu ar miltiem maizes cepējus nodrošinājušas sešas dzirnavas, bet 14.-15.gs. Rīgā radušās pirmās maiznīcas, kurās strādājuši vīrieši – maizes cepēji. Radušās maiznieku cunftes – meistari, amatnieki un zeļļi. Maizes nozīme aprakstīta tautasdziesmās un ticējumos. Izstādes materiālos atradīsiet padomu kā izcept maizi pašam. Lai gan mūsdienu tehnoloģiskās iespējas nodrošina pašrocīgu maizes kukulīša darināšanu, taču vēl aizvien lielā cieņā ir ceptuves, kas gatavo tādu maizi, kāda mūsu garšas kārpiņas iepriecināja pirms daudziem, daudziem gadiem. Ulbrokas bibliotēka sadarbojas ar Stopiņu novadā esošo “Fēliksa maiznīcu”. “Fēliksa Maiznīcas pirmsākumi meklējami Latvijas pirmā neatkarības posma laikā, kad Latvijas „maizes klētī” Zemgalē plaši pazīstama bija neliela maizes ceptuve, kurā saimniekoja maiznieks Fēliks ar sev uzticamiem palīgiem. Maizes klaipi tika cepti pēc senām receptēm apaļās maizes krāsniņās un bija iecienīti to neatkārtojamās garšas un kvalitātes dēļ. Lai arī kurā mājā nonāca Fēliksa maiznīcā ceptais maizes kukulītis, katrs, kurš bija nobaudījis kaut gabaliņu izcilās maizes, atzina to par labu esam. Daudzi centās izzināt melderu īpašo maizes recepti, tomēr Fēliks to nekad neizpauž.” Arī tagad maiznīca piedāvā plašu ražojumu klāstu – kviešu, rudzu maizi, saldskābmaizi. Te top arī lavaši, veidņu maizes un keksi. Maizes garšotāji atsaucas, ka veselīga un nekaitīga veselībai – ražota no dabīgām izejvielām. Jo īpaši tiek cildināta “Lielozolu” maize.

Izmantotie informācijas avoti

1. Liepiņa, Zigrīda. Daudzveidīgā maizīte / Zigrīda Liepiņa ; aut. priekšv. - Rīga : Zinātne, 1993. - 94, [2] lpp. - (Zinātne laukiem ; 27). ISBN 5796609718.
Maize - Vēsture. Maize. Pārtika.
Maizes cepšana. Folklorā, latviešu.
2. Maize aug : dzejoļu izlase / sast. un priekšv. aut. L. Bībere ; māksl. J. Petraškevičs. - Rīga : Liesma, 1986. - 248, [6] lpp., [6] lp. il.
Latviešu literatūra. Latviešu dzeja. Maize.
3. Maizes grāmata / sak. Vija Ancāne ; red. Gundega Sēja. - Rīga : Zvaigzne ABC, [2008]. - 103, [1] lpp. : il. ; 16 cm. - Bibliogr.: 102.-103. lpp. ISBN 9789984407623.
Maize - Latvija. Folklorā, latviešu.
4. Neba maize pati nāca : [latviešu tautasdziesmas] / sakārt. Anita Inte ; māksl. Irēna Lūse. - Rīga : Zvaigzne, 1985. - 47 lpp. : il.
Tautasdziesmas, latviešu.
5. Per aspera ad astra : latīņu spārnotie teicieni / sast. un priekšv. sarakst. Arvīds Kalme ; red. Gunta Silakalne ; māksl. Irēna Žguta. - Rīga : Zvaigzne ABC, [2008] (Jelgavas tipogrāfija). - 392 lpp. ; 25 cm. - Tematiskais rād.: 368.-392. lpp.

ISBN 9789984402086.

Aforismi.

6. Tālbergs, Jānis. Maizes smarža = Вкус хлеба = Aroma of Bread = Duft des Brotes : [fotoalbums] / Jānis Tālbergs ; teksta aut. M. Misiņa. - Rīga : Avots, 1988. - 183 lpp. : fotogr. - Teksts paral. latv., kr., angļu, vācu val.
Fotomāksla. Maize. Albumi.
Latvija.

7. Arāja rūpes un prieks par gaidāmo ražu // Latviešu tautasdziesmas / Latvijas PSR Zinātņu akadēmija ; Andreja Upīša Valodas un literatūras institūts ; atbild. red. O. Ambainis ; māksl. D. Rožkalns. - Rīga : Zinātne, 1979. - 676, [3] lpp. : il.
1.sēj. Darba dziesmas : dziesmas un dziedāšana druvā, pļavā, maltuvē.
Folklorā, latviešu. Tautasdziesmas, latviešu.
325.-[354.] lpp.

8. Druva zeļ, zied, briest // Latviešu tautasdziesmas / Latvijas PSR Zinātņu akadēmija ; Andreja Upīša Valodas un literatūras institūts ; atbild. red. O. Ambainis ; māksl. D. Rožkalns. - Rīga : Zinātne, 1979. - 676, [3] lpp. : il.
1.sēj. Darba dziesmas : dziesmas un dziedāšana druvā, pļavā, maltuvē.
Folklorā, latviešu. Tautasdziesmas, latviešu.
302.-325.lpp.

9. Ezera, Regīna. Es nezinu neko labāku par maizes smaržu // Ezera, Regīna, 1930-2002. Sudraba bura : prātīgas un neprātīgas domas / Regīna Ezera ; atlasījusi un sakārt. Lolija Vēze ; red. Guna Pitkevica ; māksl. Irēna Žguta. - Rīga : Zvaigzne ABC, [2007] (Preses nams). - 79, [1] lpp. ; 21 cm. - Grāmatā ievietoti rakstnieces R. Ezeras (1930-2002) domu graudi. Tie sakārtoti nodaļās: Cilvēka galotne. Audzēt vārdu. Ja dzīve būtu lidmašīna...
ISBN 9789984402833.
Latviešu literatūra. Aforismi.
27.lpp.

10. Kaldupe, Skaidrīte. Ar maizītes elpu un kamenes dziesmu / Skaidrīte Kaldupe // Kaldupe, Skaidrīte, 1922-. Mūžīgā atgriešanās : dzejoļu izlase / Skaidrīte Kaldupe ; māksl. Zaigas Grīnbergas akvareļi ; priekšv. Pusnomoda sapņa starojums, 5.-[13.] lpp., sarakst. Imants Auziņš. - Rīga : SOI Vita, 2007 (Ogre : (Tipogrāfija Ogrē)). - 238, [1] lpp., [4] lp. krās. il. : ģīm. ; 22 cm. - S. Kaldupes dzejoļu izlasē sakopoti divdesmit viena dzejoļu krājuma darbi, ņemot no katras grāmatas tikai dažus, nozīmīgākos un dzejnieces sirdij tuvākos. Viņas dzeju ietekmējis un veidojis darbs, daba un Latvijas vēsture. Autores dzejas valoda ir viņas sirdsapziņas valoda.
ISBN 9789984759494.
Latviešu dzeja.
Valsts Kultūrkapitāla fonds 2007.
220.lpp.

11. Kaldupe, Skaidrīte. Launagmaize / Skaidrīte Kaldupe // Kaldupe, Skaidrīte, 1922-. Mūžīgā atgriešanās : dzejoļu izlase / Skaidrīte Kaldupe ; māksl. Zaigas Grīnbergas akvareļi ; priekšv. Pusnomoda sapņa starojums, 5.-[13.] lpp., sarakst. Imants Auziņš. - Rīga : SOI Vita, 2007 (Ogre : (Tipogrāfija Ogrē)). - 238, [1] lpp., [4] lp. krās. il. : ģīm. ; 22 cm. - S. Kaldupes dzejoļu izlasē sakopoti divdesmit viena dzejoļu krājuma darbi, ņemot no katras grāmatas tikai dažus, nozīmīgākos un dzejnieces sirdij tuvākos. Viņas dzeju ietekmējis un veidojis darbs, daba un Latvijas vēsture. Autores dzejas valoda ir viņas sirdsapziņas valoda.
ISBN 9789984759494.
Latviešu dzeja.
Valsts Kultūrkapitāla fonds 2007.
84.lpp.

12. Kulšana // Latviešu tautasdziesmas / Latvijas PSR Zinātņu akadēmija ; Andreja Upīša Valodas un literatūras institūts ; atbild. red. O. Ambainis ; māksl. D. Rožkalns. - Rīga : Zinātne, 1979. - 676, [3] lpp. : il.

1.sēj. Darba dziesmas : dziesmas un dziedāšana druvā, pļavā, maltuvē.
Folklorā, latviešu. Tautasdziesmas, latviešu.
376.-[396.]lpp.

13. Labības novākšana // Latviešu tautasdziesmas / Latvijas PSR Zinātņu akadēmija ; Andreja Upīša Valodas un literatūras institūts ; atbild. red. O. Ambainis ; māksl. D. Rožkalns. - Rīga : Zinātne, 1979. - 676, [3] lpp. : il.

1.sēj. Darba dziesmas : dziesmas un dziedāšana druvā, pļavā, maltuvē.
Folklorā, latviešu. Tautasdziesmas, latviešu.
355.-[375.]lpp.

14. Maize // Latviešu tautas ticējumi : [Latviešu Folkloras krātuves materiāli. A.7] / sakrājis un sakārt. P.Šmits. - [Rīga] : [Kabata], [1993]. - [575] lpp. - Faksimilizd.: Rīga: Latviešu Folkloras krāt., 1940.

2.grām.
Folklorā, latviešu. Māņticība - Latvija.

15. Plaudis, Egils. Cep māte maizi. Avots veldzi dod / Egils Plaudis // Dzejas diena [1977] / sast. Imants Auziņš. - Rīga : Liesma, 1977. - 359, [1] lpp., [16] lpp. il. : il., portr.

Saturā: Oriģināldzeja, meditācijas ; Liroepika ; Visāda garuma debijas ; Ceļā uz otro grāmatu ; Atdzeja, meditācijas.
Dzeja, jauno laiku - 20 gs.
34.lpp.

16. Maizes avīze // Lauku Avīzes Tematiskā Avīze / red. Ilmārs Birulis. - Rīga : a/s "Lauku Avīze", 2008-. - 63, [1] lpp. : krās. il., tab. - Žurnāla tematiskos nosaukumus skat. sēj.
ISSN 1407-4338.

Prese.

17. Dieziņa, Sandra Maize ar dvēseli : [par maizes ražošanu Dagna Čākura SIA "Liepkalni" (Naukšēnu novads) un viņa pievēršanos dievturībai] / Sandra Dieziņa ; tekstā stāsta D.Čākurs. Latvijas Avīze, Nr.11 (2017, 16.janv.), 10.lpp. : ģīm. ISSN 1691-1229.

18. Dieziņa, Sandra Maize plauktā vakaru nesagaida : [par jauno LR Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likumu un tā ietekmi uz sīkuzņēmumiem Latvijā] / Sandra Dieziņa ; tekstā stāsta SIA "Bēnes PB" Valdes priekšsēdētājs Grigorijs Sidorčiks, Latvijas Tirgotāju savienības Valdes priekšsēdētājs Raimonds Okmanis, veikala "Rozītes" Balgales pagastā (Talsu novads) īpašniece Agrita Borisova, veikala "Auseklis" Kārsavā pārdevēja Biruta Māldere. Latvijas Avīze, Nr.13 (2016, 20.janv.), 6.lpp. ISSN 1691-1229.

19. Graudiņš, Uldis, Negaršo rupjmaize. Ko darīt? : [par rudzu miltu cepamīpašību izmaiņām : sakarā ar jaunām rudzu šķirnēm] / Uldis Graudiņš. Latvijas Avīze Iel. "Saimniecība", Nr.121 (2016, 27.jūn.), 9.lpp. : tab. ISSN 1691-1229.

20. Kesnere, Rūta Maiznieki orientējas uz pievienoto vērtību : [par maizes tirgus tendencēm Latvijā] / Rūta Kesnere ; tekstā stāsta uzņēmuma "Fazer Bakery Baltic" rīkotājdirektors Mindaugs Snarskis, akciju sabiedrības "Latvijas maiznieks" Valdes loceklis Māris Daude, akciju sabiedrības "Hanzas maiznīca" komercdirektors Uģis Mihņevičs. Diena Iel. "Maizes tirgus", Nr.7 (2017, 10.janv.), 12.-13.lpp. ISSN 1407-1290.

21. Kozlovskis, Einārs Latgales saimnieces liek galdā to, ko Dievs devis : [par Latgales kulināro mantojumu] / Einārs Kozlovskis ; tekstā stāsta Aglonas Maizes muzeja dibinātāja, SIA "Cīši gords" saimniece Vija Kudiņa, maiznīcas "Dzīles" saimniece Aina Barsukova. Praktiskais Latvietis, Nr.36 (2016, 5./11.sept.), 24.-25.lpp. ISSN 1407-3358.
22. Lapsa, Māra Mazā uzņēmēja maize : [par uzņēmēja Sandra Štāla ceptuvi - kafejnīcu Aizputē] / Māra Lapsa ; tekstā stāsta S.Štāls. Praktiskais Latvietis, Nr.14 (2016, 4./10.apr.), 26.-27.lpp. : ģīm. ISSN 1407-3358.
23. Lavrinoviča, Ilze, Saldētā maizē mazāk vitamīnu : [par maizi uzturā un izvēli veikalos] / Ilze Lavrinoviča ; tekstā stāsta uztura speciāliste Lizete Māldere. Mājas Viesis, Nr.1 (2016, 6./19.janv.), 52.lpp. : ģīm. ISSN 1691-0931.
24. Nagle, Gunita Bizness ar maizes smaržu : maizes ceptuves Roga-Agro īpašnieku Circeņu bizness ir tik pamatīgs kā rudzu maize, kas pagatavota pēc senas receptes, bet ar jaunām tehnoloģijām : [par akciju sabiedrību "Roga-Agro" Salaspilī] / Gunita Nagle ; tekstā stāsta ģimenes uzņēmuma Valdes loceklis un zemnieku saimniecību "Jaunstrūkas" (Strenču novads) un "Irbītes" (Beverīnas novads) īpašnieks Valdis Circenis un maizes ceptuves līdzīpašniece Oņega Circene. Ir, Nr.5 (2016, 4./10.febr.), [39.-41.]lpp. : ģīm. ISSN 1691-6166.

25. Fēliksa Maiznīca [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nos. no sākumlapas. – Stopiņi : Feliks M, 1995. – 2016. – Pieejas veids: tīmeklis
WWW.URL: <http://www.feliksa-maiznica.com/>
Resurss skatīts 2017.g. 27.aprīlī.